

Länsstyrelsen
Örebro län

Åsa Forsberg

010-224 87 52

asa.forsberg@lansstyrelsen.se

1(7)

SKÖTSELPLAN
2017-10-19

Dnr 511-6603-2013

Skötselplan för naturreservatet Siksandshöjden i Hällefors och Nora kommun

Vårtbjörk på Siksandshöjden. Foto: Kjell Store.

Skötselplanen utgör bilaga 2 till reservatbeslutet.

SKÖTSELPLAN
2017-10-19

Dnr 511-6603-2013

Syftet med naturreservatet

Syftet är att bevara biologisk mångfald samt att vårda och bevara värdefulla naturmiljöer.

Områdets naturskogar, myrmarker och andra ingående naturtyper liksom områdets orörda karaktär med dess biologiska mångfald ska bevaras och utvecklas.

Inom ramen för bevarandet av områdets naturmiljöer och biologiska mångfald kan lämpliga åtgärder vidtas för att underlätta för friluftslivet.

Syftet ska tillgodoses genom att områdets olika naturtyper med dess flora och fauna får utvecklas fritt genom intern dynamik och andra naturliga processer.

I förekommande fall kan aktiva åtgärder vidtas för att eliminera förekomsten av exotiska träd och invasiva växt- eller djurarter. Aktiva åtgärder för att upprätthålla eller återskapa lämplig kemisk status i Hålltjärnen och Hålltjärnsbäcken kan vid behov vidtas.

Administrativa data

Objektnamn	Siksandshöjden
NVR-id	2046763
Skyddsform	1a Strikt naturreservat
Beslutsdatum	2017-10-19
Län	Örebro län
Kommun	Hällefors och Nora
Läge	13 km sydost om Hällefors
Fastigheter	Del av Siksandshöjden 1:6 och Svarttjärn 1:1 i Hällefors kn samt Grängshyttan 1:31, Nyhyttan 1:29 och Nyhyttan 1:30 i Nora kn
Area	166 ha, varav 121 ha produktiv skogsmark, 29 ha sjö, 14 ha våtmark och impediment 2 ha
Naturtyper enligt Vc-natur	Tallskog 41,3, granskog 10,8, barrblandskog 33,3, barrsumpskog 17,4, lövblandbarrskog 5,4, triviallövskog 1,7, lövsumpskog 2,5, ungskog inkl hyggen 8,4, sumpskogsimpediment 1,9, våtmark 14,3.
Förvaltare av naturreservatet	Länsstyrelsen

Naturförhållanden

Siksandshöjdens naturreservat utgörs av ett småkuperat myr- och skogsområde där en långsmal sjö, Hälltjärnen, utgör ett stort och markant inslag i området. Området är väl sammanhållet med omväxlande naturförhållanden och stark vildmarksprägel.

Områdets östra del präglas av Hälltjärnens dalgång vars östra strand utgörs av en drygt 600 meter lång blockrik brant med inslag av rasbranter och lodväggar och flerhundraåriga granar och tallar. Hälltjärnens västra strand är blockrik och barrskogen når här ända fram till sjön.

Reservatet består av barrblandskog i åldrar på 120-140 år. Åldersspridningen är dock stor. De högsta trädåldrarna uppskattas till ca 200 år, för enskilda tallar betydligt mer än så. Dessa äldre trädindivider finns spridda i hela området, oftast enskilda men även i mindre bestånd. Det finns inslag av asp och björk i flera av de barrdominerade bestånden, särskilt på åsar och i blockrika, småkuperade terränglägen. Spår efter skogsbrand från långt tillbaka i tiden finns på gamla brandstubbar av tall. Brandspåren är sparsamt förekommande och finns mest i tallskogarna i anslutning till myrarna.

Hälltjärnen är en näringsfattig sprickdalssjö. Foto: Kjell Store

Historisk markanvändning

Området var ännu under 50-talet helt väglöst. Endast hästkörvägar samt en stig korsade Siksjöhöjden. En gammal koppargruva, idag svår att finna, finns här, omgiven av en idag naturskogsartad barrskog. Spår efter enstaka kolbottnar finns på ett par ställen.

Prioriterade bevarandevärden

Tillgången på död ved är lokalt god, både i form av stående död ved av löv- och barrträd och lågor i olika dimensioner och nedbrytningsstadier. Flera rödlistade och kontinuitetsberoende svampar förekommer som t ex tallgråticka, ullticka, granticka, gränsticka, svart taggsvamp och orange taggsvamp. Signalarten korallav förekommer spridd i flera exemplar. Den växer vanligtvis på block och lodytor men här huvudsakligen på lövträd. Förekomsten indikerar trädkontinuitet och stabilt mikroklimat. Spår efter födosök av tretåig hackspett förekommer frekvent på döende barr- och lövträd. Duvhök häckar inom området. Äldre och även enstaka nyare uppgifter finns om smålom i Klosstjärnen och Kultjärnen. Storlom ses regelbundet i Hålltjärnen.

Myrarna håller höga naturvärden och tillhör klass 2 i länets våtmarksinventering (VMI, 1998). I de mer trädfattiga kärrpartierna vid Kultjärnsbäcken finns rikkärrytor med brunmossor. Dessa ytor har antagligen förr nyttjats för våtmarksslätter. Möjligen har hela bäckdalen en gång varit slåttad.

Källor

1. Artportalen, www.artportalen.se, Artdatabanken och Naturvårdsverket.
2. Häradskartan
3. Ekonomiska kartan 1950-tal
4. VMI

PLANDEL

Skötselområden med bevarandemål och åtgärder

Reservatet har indelats i två skötselområden:

1. Skog
2. Friluftsliv

Skötselområde 1, skog (166 ha)

Barrblandskog i beståndsåldrar på 120-140 år dominerar i området. Åldersspridningen är dock stor. De högsta trädåldrarna uppskattas till ca 200 år, för enstaka tallar betydligt mer än så. Dessa äldre trädindivider finns spridda i hela området, oftast enstaka men även i mindre bestånd. Det finns inslag av asp och björk i flera av de barrdominerade bestånden, särskilt på åsar och i blockrika, småkuperade terränglägen. Spår efter skogsbrand från långt tillbaka i tiden finns på gamla brandstubbar av tall. Brandspåren är sparsamt förekommande och finns mest i tallskogarna i anslutning till myrarna.

Bevarandemål

Arealen skog ska vara minst 166 hektar. Småskaliga naturliga processer, t.ex. åldrande, avdöende och omkullfallna träd och luckbildning, liksom periodvisa omvälvande störningar, t.ex. insektsangrepp, stormfällning eller brand ska påverka skogens dynamik och struktur. Skogen ska bestå av olika trädarter till följd av naturlig störningsdynamik och succession. Trädskiktet ska vara olikåldrigt och flerskiktat. Det ska finnas gamla träd, liggande död ved och stubbar, stående döda eller döende träd. Typiska arter: tallgråticka (VU), granticka (NT), svart taggsvamp (NT) och tretåig hackspett.

Skötselåtgärder

- Vid behov friställa naturvärdesträd genom avverkning eller ringbarkning.

Skötselområde 2, Friluftsliv

Reservatet ligger 13 km sydost om Hällefors. En parkeringsplats finns i områdets norra del. Reservatet ligger i nivå 1, enligt fastställt Nivåläggningsdokument dnr: 512-504-2014.

Bevarandemål

Naturreseptatet ska ge allmänheten goda möjligheter att uppleva naturreseptatets naturvärden. Besökare ska kunna orientera sig och hämta kunskap om reseptatet genom aktuell informationstavla.

Skötselåtgärder

- Informationstavlur med karta ska sättas upp enligt skötselplanekartan.
- Tillsyn och underhåll av informationstavlur och parkeringsplats.

Övrigt

Förvaltning

Reservatsförvaltare är Länsstyrelsen i Örebro län.

Reservatsgränsmarkeringar

Reservatsgränsmarkeringar ska underhållas i enlighet med Naturvårdsverkets anvisningar.

Uppföljning

Uppföljning av bevarandemål

Uppföljningen av bevarandemål och syfte kommer att ske inom länens obligatoriska uppföljning – Block A – och beskrivs i Översiktlig plan för uppföljning av skyddade områden i Örebro län.

Uppföljning av skötselåtgärder

Länsstyrelsen ansvarar för att uppföljning av genomförda skötselåtgärder sker. Effekter av restaureringsåtgärder som kostat mer än 200 000 SEK, som är finansierade av sakanslaget och syftar till att stärka bevarandestatusen i naturtyper i Habitatdirektivets bilaga 1 eller för arter i bilaga 2 ska följas upp inom länens obligatoriska uppföljning. Ytorna där åtgärdena genomförts ska följas upp separat så att åtgärdens effekter kan mätas.

Uppföljning av friluftsliv

Uppföljningen av friluftsliv kommer att ske enligt Översiktlig plan för uppföljning av skyddade områden i Örebro län. Planen är i dagsläget inte färdigställd.

Karta till skötselplan
för naturreservatet
SIKSANDSHÖJDEN
i Hällefors och Nora kommuner
Beslutsdatum 2017-10-19
Dnr: 511-6603-2013

 Naturreservat enligt detta beslut

 Informationstavla

 Parkering

